

Изказване
на Екатерина Захариева, министър на правосъдието, по време на представяне
на приоритетите на Нидерландското председателство на Съвета на ЕС от
посланика на Кралство Нидерландия в България, Том ван Оорсхот
7 януари 2016 г., 11.00 ч.

Ваше превъзходителство,

Уважаеми дами и господа,

Благодаря за оправената покана да участвам в представянето на приоритетите на Нидерландското председателство на Съвета на ЕС.

Нидерландия е една от основоположниците на ЕС и добре разбираме, че без нейната отдаденост и мотивация не бихме живели в сферата на мира и стабилността, които приемаме днес за даденост. На Кралството се пада да поеме председателството в период на голяма динамика и сериозни предизвикателства. Българската страна ще подпомага и работи съвместно за пълното постигане на зададените приоритети, като същевременно ще се възползва от възможността да черпи от вашия опит и експертен потенциал с оглед на предстоящото ни председателство през 2018 г.

С нидерландската страна ни свързва традиционно близко сътрудничество при осъществяването на дейности в областта на върховенството на закона и провеждането на съдебната реформа.

Важна крачка пред България в момента е реализирането на една значима и важна историческа съдебна реформа. Историческа, защото 25 години започваме, актуализираме, променяме, но никога не стигаме до край. Значима, защото, убедена съм, с нея ще постигнем върховенството на правото и справедливостта. Важна, защото доверието в съдебната власт е основополагащо за развитието на държавата и повишаване на качеството на живот на хората.

Днес се намираме на края на един дълъг и нелесен процес. Промените в Основния ни закон вече са факт. Водещият приоритет е ясно зададен – ускоряване на съдебната реформа. Целта е да бъде завършен съдебният преход, като се постигне и гарантира независимостта на българския съд и се повиши доверието на обществото в съдебната власт.

Предстои конституционните промени да бъдат консолидирани чрез поредица от законодателни изменения и организационни мерки. Като най-важни ще определя предстоящите промени в Закона за съдебната власт и нормативните актове във

връзка с неговото прилагане. Те са свързани, на първо място, с новата структура на Висшия съдебен съвет и обособяването на двете колегии – съдийска и прокурорска, така че съдиите и прокурорите сами да могат да вземат решения за кариерното си израстване и атестиране.

Друг основен елемент за продължаване на реформата в съдебната система безусловно е свързан с електронното правосъдие. В тази връзка ще продължа целенасочено и последователно да работя за неговото въвеждане. Електронното правосъдие е набор от технологични, организационни и нормативни мерки, чрез които ще е възможно в реално време да се осъществява облекчен достъп до правосъдие.

Подобряване на административното обслужване на гражданите, създаване на предсказуема бизнес среда, облекчаване работата на магистратите и постигане на по-голяма прозрачност в съдебната администрация са други важни промени, заложиени в Закона за съдебната власт.

В тази връзка следва да подчертая, че в работата си анализирахме и съобразяваме всички европейски стандарти и препоръки за организацията и работата на съдебната власт, предвидени в докладите на Европейската комисия и в документите на Съвета на Европа.

Работата по важните за страната ни приоритети, също така до голяма степен ще се развива и обуславя от приоритетите на европейско ниво, очертани в програмата на триото председателства „Нидерландия-Словакия-Малта“ и в частност от приоритетите на Нидерландско председателство, които ни представихте.

Съдебните системи на всички държави-членки в момента са изправени пред сериозно предизвикателство поради огромния поток от мигранти към ЕС, заплахите за сигурността и тежките терористични посегателства в редица държави-членки през изминалата година. В този контекст все повече ще се засилва ролята на отговора, който може да даде съдебната система. Нейната ефективност и независимост ще бъдат ключови при предприемането на адекватна реакция на тези тежки криминални явления.

Особено ценим приноса, който ще даде Нидерландско председателство с извеждането на преден план на новата директива за борба с тероризма, както и на инициативата за разширяване на Европейската система на регистрите за съдимост (ECRIS) към трети страни. Едновременно с това борбата с тероризма следва да се води при пълно зачитане на принципите на върховенство на закона и спазване на основните права, залегнали в Хартата на ЕС. Поради това подкрепяме активната политика на бъдещото председателство за ускоряване на преговорите за присъединяване на ЕС към Европейската конвенция за правата на човека.

В тази насока България предприе действия за въвеждане в Наказателния си кодекс на изискванията на Резолюцията на ООН от 2014 г. за криминализиране на пътуването на чуждестранните бойци и на неговото финансиране. Дейността по изготвянето на антитерористично законодателство следва да се разглежда като комплекс от всеобхватни мерки за противодействие на тероризма, които обхващат компетентностите на различни държавни органи, институции, организации и гражданите за предотвратяване и активно противодействие на рисковете, заплахите и последиците от тероризма. Промените в Наказателния кодекс целят и изпълнение на препоръките на Комитета на Съвета на Европа за борба с изпирането на пари (MONEYVAL) в областта на финансирането на тероризма. На 10 ноември 2015 г. България подписа и Допълнителния протокол към Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма. Конкретните действия са насочени към:

- Осигуряване на пресичането на острата и нарастваща заплаха, която представляват чуждестранните бойци-терористи;
- Предотвратяване радикализацията на тероризма, противодействие на наемането и забрана за пътуване на чуждестранните бойци-терористи;
- Противодействие на насилствения екстремизъм и нарастващото използване от страна на терористите и техните поддръжници на комуникационни технологии.

Освен това, отчитайки важноста на сигурността в кибер-пространството, считаме за съществено да се адресират на ниво ЕС сериозните атаки, извършвани от терористични групировки и от организираната престъпност чрез използването на информационните технологии. Ето защо се надяваме Нидерландското председателство, чрез активизиране на усилията за преодоляване на препятствията пред наказателното преследване на кибер-престъпленията, да постигне напредък в областта на събирането и признаването на електронни доказателства. Ние активно ще се включим в дискусиата по тази тема на предстоящия неформален Съвет по правосъдие и вътрешни работи в Амстердам.

Следва да посоча, че Министерството на правосъдието предприе действия за въвеждане на разпоредбите на Директивата от 2013 г. относно атаките срещу информационните системи, като изготви изменения и допълнения на Наказателния кодекс. Проекторазпоредбите предвиждат разширяване обхвата на компютърните престъпления, включване на нови изпълнителни деяния в престъпните състави, както и завишаване на наказанията за тези престъпления. Очаква се законопроектът да бъде одобрен от правителството през месец април 2016 г.

В заключение искам да ви уверя, че ще работим конструктивно за постигане на заложените цели, като се надявам на подкрепата на Кралство Нидерландия и на обективна оценка за демонстрираната воля на правителството за необратими основни реформи.

Благодаря за вниманието!